

De vaste commissie voor Financiën heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Financiën over de Nota over de toestand van 's Rijks Financiën (Kamerstuk 36 800).

De voorzitter van de commissie,
Nijhof-Leeuw

Adjunct-griffier van de commissie,
Van der Steur

Nr	Vraag
1	Kunt u een overzicht geven van alle lastenverlichtende maatregelen in de Miljoenennota incl. het budgettair belang (graag per onderdeel uitsplitsen)?
2	Kunt u een overzicht geven van alle lastenverzwarende maatregelen in de Miljoenennota incl. het budgettair belang (graag per onderdeel uitsplitsen)?
3	Kunt u een overzicht geven van alle intensiveringen in de Miljoenennota incl. het budgettair belang (graag per onderdeel uitsplitsen)?
4	Kunt u een overzicht geven van alle bezuinigingen in de Miljoenennota incl. het budgettair belang (graag per onderdeel uitsplitsen)?
5	Wat houdt de buffelboete precies in en klopt het dat de lage inkomens erop achteruitgaan? Zo ja, met hoeveel gaan ze erop achteruit?
6	Hoeveel krijgt een alleenstaande ouder van 30 jaar met 2 kinderen (6 en 10 jaar) in de bijstand, zowel bruto als netto (incl. alle toeslagen)?
7	Hoeveel krijgt een alleenstaande ouder van 30 jaar met 2 kinderen (6 en 10 jaar) in de bijstand als diegene gaat werken tegen het wettelijk minimumloon (WML), 1,5 keer WML en 2 keer WML?
8	Kunt u een overzicht maken van de prijzen van gas, energie, boodschappen, benzine, sigaretten, alcohol, btw en inkomstenbelasting in Nederland en in de rest van EU?
9	Wat voor gevolgen heeft de aangenomen motie van de leden Van Hijum en Bikker over de verhoging van de arbeidskorting terugdraaien en de inkomstenbelasting met de vrijvallende middelen verlagen (Kamerstuk 36 800, nr. 30)? Wat is de reden dat het kabinet deze maatregelen überhaupt wilde treffen? Welke inkomensgroepen zouden als gevolg hiervan erop vooruitgaan en welke groepen zouden erop achteruit gaan?
10	Wat is het precieze verschil tussen de raming van het Ministerie van Financiën en het CPB wat betreft de EMU-saldi over de periode 2025–2029? Graag ook het verschil vermelden in een tabel.
11	Hoeveel is er inmiddels in totaal uitgegeven aan Oekraïne, dus vóór 2025 (graag per jaar uitsplitsen)?
12	Kunt u een totaaloverzicht maken van de uitgaven aan Oekraïne in de periode 2025–2030 (graag per jaar uitsplitsen)?
13	Kunt u een overzicht geven van het aantal Rijksambtenaren in dienst in de periode 2010–2025 en wat de uitgaven waren hieraan (graag per jaar uitsplitsen)?
14	Kunt u een overzicht geven van het aantal externen ingehuurd door de rijksoverheid in de periode 2010–2025 en wat de uitgaven hieraan waren (graag per jaar uitsplitsen)?
15	Klopt het dat de Defensiebegroting stijgt van 22 miljard euro naar 25 miljard euro in 2026? Klopt het dat dit overeenkomt met 2,02% van het bbp, net iets meer dan de NAVO-norm van 2% van het bbp? Is deze NAVO-norm gebaseerd op de ramingen van uitgaven of de daadwerkelijke uitgaven? Kan de regering een tabel geven van de geraamde uitgaven op Defensie en de daadwerkelijke uitgaven op Defensie in de jaren 2020 t/m 2024? En de prognose voor de geraamde uitgaven op Defensie en de daadwerkelijke uitgaven in het lopende begrotingsjaar 2025?
16	Waarom is de brandstof zo duur in Nederland? Zijn er nog andere factoren dan de accijns? Welke invloed heeft de wijze van aanbesteden, de veiling van verzorgingsplaatsen en tankstations langs de snelweg? Klopt het dat In België en Duitsland de brandstofaccijns niet automatisch geïndexeerd wordt?

Nr	Vraag
17	In hoeverre is de beoogde afdrachtvermindering met 1,6 miljard euro voor het MFK inmiddels gerealiseerd? Wanneer en hoe gaat hierover besloten worden?
18	Is bij het opstellen van de Rijksbegroting gebruik gemaakt van AI? Zo ja, op welke manier?
19	Hoe is de motie van de leden Stultiens en Vijlbrief over herstel van de onrechtvaardige herverdeling van geld van werkenden naar de grootste vermogens (Kamerstuk 36 706, nr. 18) uitgevoerd en waar is dit te vinden in de Miljoenennota?
20	Hoeveel van het Nederlandse gasverbruik komt nog steeds uit Rusland? Wanneer wordt dit beëindigd?
21	Wat is het effect van de «buffelboete» op mensen die 20 uur per week werken en het minimumloon verdienen?
22	Is een geraamd begrotingstekort van -2,9% van het bbp daadwerkelijk gezond? Er hoeft toch maar iets tegen te zitten en dan gaat het tekort over de 3% heen. Wordt er weer niet te veel vlak langs de vangrail gereden, zoals de Raad van State eerder aangaf?
23	Aan de andere kant is er sinds 2020 een structureel ramingsoverschot van ca. 25 miljard euro. Welke maatregelen zijn er inmiddels genomen om dit verschil kleiner te maken? Welke maatregelen zijn daarbij betrokken uit het advies van de Expertgroep en welke uit de Initiatiefnota Realistisch Ramen?
24	Klopt het dat het tekort in 2024 21 miljard euro lager uitviel dan aanvankelijk begroot? Hoeveel gaat dit ramingsverschil naar verwachting in 2025 bedragen? Kan de regering de Kamer hier maand voor maand over inlichten? En ook over het verloop van de overheidsinkomsten en -uitgaven?
25	Wat zou het EMU-saldo zijn indien de eenmalige uitgave voor defensiepensioenen in 2026 niet wordt meegerekend?
26	Kan in de grafiek over de groei van reële lonen ook de ontwikkeling van het minimumloon en de koopkracht van bijstandsgerechtigden worden meegenomen?
27	Waarom wordt in de Miljoenennota het sluiten van de budgettaire kaders «binnen de begrotingshorizon» als uitgangspunt genomen? Hoe verhoudt die keuze zich tot de begrotingsregels van het kabinet?
28	Is de verlaging van de koopkracht van de uitkeringsgerechtigden door de verhoging van de arbeidskorting en het tarief in de eerste schijf van de inkomstenbelasting met 0,1% een beoogd effect?
29	Klopt het dat de koopkracht van de ouderen sinds 2010 inmiddels met 16% achterloopt op de werknemers?
30	Waarom ontbreekt – anders dan in de laatste jaren gebruikelijk – een passage over de koopkrachtmaatregelen in Caribisch Nederland in de Miljoenennota? Hoe luidt de afweging, in het kader van het «comply or explain»-beginsel, om maatregelen die in Nederland effect hebben op de koopkracht in Caribisch Nederland al dan niet door te voeren?
31	Welk deel van de toegenomen economische onzekerheid is te herleiden naar de Amerikaanse importheffingen?
32	Welke stappen neemt het kabinet om de arbeidsproductiviteit in de publieke sector te verhogen?
33	Kunnen zowel publieke als private investeringen per sector worden uitgesplitst en vergeleken worden met andere landen?
34	Kunt u nader toelichten wat de relatief sterke stijging van de overheidsconsumptie vanaf 2020 verklaart? Komt dat vooral door vergrijzingsgerelateerde uitgaven, of spelen ook andere consumptieve uitgaven de laatste jaren een rol?

Nr Vraag

- 35 Hoe beoordeelt u de ontwikkeling vanaf 2012 waarbij de overheidsconsumptie meer groeit dan de overheidsinvesteringen?
- 36 Klopt het dat er, als je uitgaat van de meest recente CPB-ramingen, voor het volgende kabinet in 2030 een budgettaire opgave ligt van circa € 7 miljard als dat kabinet de overheidsschuld als percentage van het bbp constant wil houden rond het niveau van 2030?
- 37 Welke budgettaire opgave ligt er voor 2030 volgens de raming van het kabinet in de Miljoenennota om de overheidsschuld als percentage van het bbp constant te houden rond het niveau van 2030 (in miljarden euro's)? Wat verklaart het verschil met de opgave volgens de CPB-raming?
- 38 Wat is de budgettaire opgave voor 2030 om te voldoen aan het door de Europese Commissie aanbevolen uitgavenpad volgens de raming van het kabinet in de Miljoenennota? En volgens de raming van het CPB (in miljarden euro's)? Wat verklaart het verschil?
- 39 Acht u het haalbaar binnen de in Nederland geldende begrotings-systematiek tot een langer doorrollende meerjarenraming voor de overheidsfinanciën te komen (cf. de OESO-aanbeveling in de Economic Survey over Nederland van juli 2025), en zo ja, met ingang van welk begrotingsjaar?
- 40 Kunt u nader toelichten wat u bedoelt met de zin «Met het pakket aan maatregelen in deze Miljoenennota sluit het uitgavenkader exclusief kasschuiven binnen de begrotingshorizon»?
- 41 Hoe beoordeelt u de overschrijding van het uitgavenkader in 2029, ook exclusief kasschuiven? Hoe verhoudt die overschrijding zich tot de begrotingsregels van het kabinet?
- 42 Deelt u de vaststelling dat het door de wijze waarop kasschuiven de komende jaren worden ingezet de speelruimte voor een nieuw kabinet belast?
- 43 Waarom wordt de kasschuif Infrastructuur van € 1 miljard naar 2027 bij de Miljoenennota weer naar 2026 geschoven?
- 44 Hoe wordt het terugdraaien van het afschaffen van de onderwijs-kansenregeling gedekt? Klopt het dat ofwel de Envelop ouderenzorg, ofwel een korting op de incidentele loonontwikkeling (ILO)- (zie beslisnota's bij de Miljoenennota, p. 22), dan wel beiden, hiertoe zijn ingezet?
- 45 Bent u bereid in een helder samenhangend overzicht duidelijk te maken welke enveloppen in het Hoofdlijnenakkoord precies waren voorzien, wat daar in deze kabinetsperiode uit is betaald en wat er daarin nu nog resteert?
- 46 Waarom sluit het uitgavenkader en inkomstenkader niet van jaar-op-jaar, over de geplande kabinetsperiode en structureel? Hoe verhoudt die keuze zich tot de begrotingsregels van het kabinet?
- 47 Kunt u toelichten wat er gebeurd is met de 600 miljoen euro voor ouderenzorg die in het Hoofdlijnenakkoord jaarlijks stond ingeboekt voor 2027 en 2028? Wordt dit nu anders besteed en zo ja, waaraan?
- 48 Waarom worden middelen voor de extra zorgvraag door het verminderde remgeldeffect van een lager eigen risico ingezet voor investeringen in het «aanvullend zorg- en welzijnsakkoord» (AZWA)? Betekent dit dat de beoogde verlaging van het eigen risico naar verwachting gepaard zal gaan met een lager dan verwachte stijging van de zorgvraag?
- 49 Hoe komt het dat het Nederlandse aandeel in de EU-begroting is gestegen naar 6,4%? Kunt u een overzicht geven van wat alle lidstaten bijdragen aan de EU in 2025, incl. het aandeel wat ze hierin hebben?

Nr	Vraag
50	Wat zijn de oorzaken van de meevallers bij de Wet langdurige zorg van € 788 miljoen en bij de uitgaven Zorgverzekeringswet á € 994 miljoen? Hoe is in deze gevallen bepaald welk deel hiervan structureel is en welk deel incidenteel?
51	Betekent de vaststelling van het CPB in de cMEV ten aanzien van het verslechterende saldo van gemeenten en provincies, dat gemeenten inderdaad nog altijd in latere jaren een verslechtering van de inkomsten uit Gemeente- en Provinciefonds tegemoet kunnen zien, ook ondanks de compensatie van incidentele tekorten in de jeugdzorg? Zo ja, hoe groot is die achteruitgang, ook als je het accres meerekent?
52	Hoeveel resteert er nog in het Klimaatfonds? Welk deel hiervan is juridisch verplicht?
53	Hoe ziet de verwachte koopkrachtontwikkeling in Caribisch Nederland er in 2026 uit?
54	Kunt u een overzicht geven van de maatregelen die van invloed zijn op de koopkrachtontwikkelingen in Caribisch Nederland, met bijbehorende bedragen? Klopt het dat er geen veranderingen zijn ten opzichte van de inhoud van de brief van 21 mei 2025 met het totaaloverzicht koopkrachtmaatregelen voor de BES in de verschillende suppletoire begrotingen (Kamerstuk 36 600 IV, nr. 65)?
55	Hoe verhoudt de omstandigheid dat een overzicht over de koopkracht in Caribisch Nederland ontbreekt zich met de aankondiging in de brief van de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties van 3 juli 2025 onder Kamerstuknummer 36 600 IV, nr. 72, dat net als voor Europees Nederland, het wenselijk is om een vast jaarlijks integraal besluitvormingsmoment te hebben over de koopkracht in Bonaire, Sint Eustatius en Saba, waarin op het terrein van onder meer inkomens, kosten van levensonderhoud en fiscale maatregelen een afzonderlijke afweging gemaakt voor Caribisch Nederland, en dat deze afweging voor 2026 bij Prinsjesdag 2025 bekendgemaakt wordt?
56	In hoeverre is er, inclusief de voorjaarsbesluitvorming, sprake van structurele overdekking van het inkomstenkader? Wat zijn de belangrijkste oorzaken van die overdekking?
57	Wat is de precieze alternatieve invulling van de maatregel m.b.t. rode diesel?
58	Klopt het dat het pakket maatregelen dat nu voorligt per saldo tot een structurele beleidsmatige lastenverzwaring van 622 miljoen euro leidt (voorjaarsbesluitvorming en augustusbesluitvorming)? Waarom is er gekozen voor deze structurele overdekking aan de lastenkant?
59	Wat is het effect van het verlengen van de verlaging van de brandstofaccijnzen op de inflatie in 2026? In welke mate belemmert het aflopen van de verlaging het bereiken van de inflatiedoelstelling in 2027?
60	Wat is het effect van het verlengen van de accijnsverlaging op de netto prijs per liter brandstof (inclusief btw)?
61	Waarom is ervoor gekozen de tijdelijke verlenging van de verlaging van de brandstofaccijns te financieren door lastenverzwaring in latere jaren, waardoor het inkomstenkader in de afzonderlijke jaren en over de eerder geplande kabinetsperiode niet sluit?
62	Is ook overwogen om de tijdelijke verlaging van de brandstofaccijns structureel te maken, de verlaging slechts gedeeltelijk door te zetten of andere koopkracht maatregelen te nemen? Kunt u nader toelichten waarom voor de optie van tijdelijke verlenging met een jaar is gekozen?

Nr	Vraag
63	Kunt u net als in andere jaren de verschillen in de ramingen van het EMU-saldo van de Miljoenennota en de Macro Economische Verkenning van het CPB toelichten? Kunt u daarbij uitsplitsen welk deel komt door een andere raming van de belasting- en premieontvangsten, en welk deel door een andere uitgavenraming?
64	Wat is de belangrijkste verklaring van het verschil tussen de tekortraming van het kabinet (2,1% bbp) en het CPB in de cMEV (2,5% bbp) in 2030?
65	Wat is de totale structurele som van defensie-investeringen door dit kabinet?
66	Wat is, rekening houdend met inflatie, het verschil tussen de in de Miljoenennota 2024 geraamde ontwikkeling van de beleidsmatige lasten en de huidige raming in Tabel 7 van de Miljoenennota? Wat verklaart het verschil, met name in het blo-effect van het kabinetsbeleid?
67	Kunt u Tabel 7 aanvullen met een onderscheid tussen de beleidsmatige lastenontwikkeling voor gezinnen, bedrijven en buitenland, en daarbij tevens aangeven welk deel komt door het beleid van eerdere kabinetten en welk deel van dit kabinet?
68	Kunt u Tabel 7 aanvullen voor de begrotingshorizon, dus inclusief 2029 en 2030, en de beleidsmatige lastenontwikkeling voor die jaren ook nader toelichten?
69	Hoe verklaart u het grote verschil in onderuitputting dat u raamt in 2026 en latere jaren en de onderuitputting die het CPB raamt?
70	Kan gekwantificeerd worden wat het effect van eurobonds zou zijn op Nederlandse risicopremies en daarmee op rentelasten?
71	Wat is het effect van stijgende rentes op staatsobligaties uit o.a. de VS en Frankrijk op Nederland?